

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA

TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR.VIII-1316
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR SU JUO SUSIJUSIŲ TEISĖS AKTŲ

PROJEKTŲ

(toliau - Projektai)

(TAP-22-1225; TAIS Nr. 22-9951(2))

2022-09-13 Nr.NV-2635

Vilnius

Skubos tvarka įvertinę Projektų esminę atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas:

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr.VIII-1316 pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Projektas-1):

1. Projekto-1 1 straipsnyje nauja redakcija dėstomo Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau - VTĮ projektas) 13 straipsnio 3 dalyje reikia tikslinti nurodomo rezervo pavadinimą (derinant su kitomis šio straipsnio dalimis).

2. Derinimo pažymoje nurodoma, kad VTĮ projekto 18 straipsnyje kasmetinis tarnybinės veiklos vertinimas keičiamas į eilinį tarnybinės veiklos vertinimą. Atkreipiame dėmesį, kad 18 straipsnio 15 dalyje liko nuoroda ir į kasmetinį tarnybinės veiklos vertinimą. Būtina patikslinti.

3. Atkreipiame dėmesį, kad turi būti tikslinama VTĮ projekto 34 straipsnio 4 dalis (kurioje duodama nuoroda „*valstybės tarnyba gali būti pratęsta, jeigu jo tarnybinė veikla per paskutinius trejus metus buvo vertinta tik gerai arba labai gerai*“), kuri nederą su 18 straipsnio nuostatomis (pvz., žr. VTĮ projekto 13 straipsnio 2 dalies 1 punktą).

4. Projekto-1 2 straipsnio 12 dalyje yra techninė klaida – turi būti nurodoma, kad dėstomas 18 punktas (o ne 17 punktas).

5. Projekto-1 2 straipsnio 18 ir 19 dalių nuostatos (dėl pareiginės algos koeficiento nustatymo įstaigų vadovams) nederą su Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio įstatymo projekto 4 straipsnio 3 dalies nuostatomis (joje nurodoma, kad įstaigų vadovų - valstybės tarnautojų pareiginėms algoms apskaičiuoti šio įstatymo nuostatos taikomos nuo naujos kadencijos pradžios). Būtina suderinti.

6. Projekto-1 4 straipsnio 2 dalyje reikia tikslinti ydingai suformuotą ex post vertinimo peržiūros nuostatą (*Atliekant ex post vertinimą turi būti nustatytas žmogiškųjų išteklių valdymo valstybės tarnyboje efektyvumas*). Turi būti vertinama ar valdymas yra efektyvus, o ne *nustatytas*

efektyvumas). Peržiūros nuostata turi būti formuluojama atsižvelgiant į Galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2021 m. gegužės 5 d. nutarimu Nr.308, priede nurodomus peržiūros nuostatos dėstymo pavyzdžius.

Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus darbuotojų registro įstatymo projekto:

7. Projekto 2 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 5 straipsnio 1 dalies 4 punkte, atsižvelgiant į nuo 2022 m. gegužės 1 d. įsigaliojusią naują Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymo redakciją (buvęs *Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas*), vietoj nuorodos į „*buhalterinę apskaitą*“ turi būti nuoroda į „*finansinę apskaitą*“.

8. Projekto 5 straipsnio 1 dalies 6 punkte vietoj nuorodos į „*šio straipsnio 1 dalies*“ turi būti nuoroda į „*šios dalies*“.

Dėl Lietuvos Respublikos etninės kultūros valstybinės globos pagrindų įstatymo Nr. VIII-1328 6¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto:

9. Projekto 1 straipsnio 1 ir 3 dalyse, kuriose keičiamos įstatymo 6¹ straipsnio 14 ir 20 dalys reikia tikslinti nurodomo įstatymo pavadinimą –vietoje žodžių *darbo apmokėjimo* turi būti nurodoma *darbo užmokesčio* (kaip lydinčias teikiamas projektas, kuriuo siūloma vadinti įstatymą *Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymas*).

Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 28 ir 47 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

10. Projekto 1 straipsnyje dėstant įstatymo 2 straipsnio 86 dalį, vietoj nuorodos į *Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymą* turi būti nuoroda į *Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymą*.

Dėl Lietuvos Respublikos gyventojų turto deklaravimo įstatymo Nr. I-1338 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto:

11. Projektas turi būti iš esmės tikslinamas teisės technikos aspektu atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas (visos dalių redakcijos turi būti dėstomos ne 2 straipsnyje, o 1 straipsnyje; 2 straipsnyje nurodant atskirų dalių įsigaliojimą bei jo pavadinime išbraukiant žodžius „ir įgyvendinimas“).

Dėl Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 19, 25 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

12. Projekto 2 straipsnyje nereikia numeruoti vienintelės dalies, be to, vietoj žodžių „*netekusiu galios*“ įrašytini žodžiai „*netekusiomis galios*“.

Dėl Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 42 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto:

13. Neaišku, kodėl atsisakoma įstatymo 42 straipsnio 5 dalyje nuostatos dėl reikalingumo valstybės institucijų ar įstaigų vadovams suderinti, kai tarnybinio būtinumo atveju kario perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas terminas pratęsiamas, tačiau ne ilgiau kaip 2 metams. Atkreipiame dėmesį, kad analogiškos nuostatos lieka ir jų nėra atsisakoma Vidaus tarnybos statute, Žvalgybos įstatyme (žr. kartu teikiamus minėtų įstatymų pakeitimų projektus). Siūlome įvertinti tai sistemiškumo aspektu.

Dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr.I-599 20, 24, 25, 27, 40, 49 ir 60 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

14. Mūsų nuomone, siekiant teisinio aiškumo, turi būti keičiama ir Prokuratūros įstatymo 49 straipsnio 1 dalis (*Prokurorų darbo užmokesčiui apskaičiuoti taikomas pareiginės algos bazinis dydis (toliau – bazinis dydis), kurį vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo nuostatomis tvirtina Seimas*).

Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo Nr.VIII-1649 11, 18 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

15. Projekto 3 straipsnyje duodama klaidinga nuoroda į Valstybės tarnybos įstatymo straipsnį – vietoj nuorodos į 30 straipsnį turi būti nuoroda į 31 straipsnį.

16. Projektas turi būti iš esmės tikslinamas teisės technikos aspektu atsižvelgiant į Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijas (4 straipsnio 2 dalis turi būti perkelta į 2 straipsnį, o 4 straipsnyje nurodomas skirtingas 2 straipsnio dalių įsigaliojimas).

Dėl Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1012 5, 7, 10, 43, 69, 71, 72 ir 79 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

17. Projekto 7 straipsnyje duodama klaidinga nuoroda į Valstybės tarnybos įstatymo straipsnį – vietoj nuorodos į 38 straipsnį turi būti nuoroda į 39 straipsnį, o Projekto 9 straipsnyje- vietoj nuorodos į VTĮ 29 straipsnį – turi būti nuoroda į 30 straipsnį.

18. Projekto 4 straipsnio 2 dalyje įstatymo 43 straipsnio 7 dalis turi būti dėstoma kabutėse (be to, Projekto 4 straipsnio 2 dalyje turi būti nuoroda ne į 47, o į 43 straipsnį).

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo Nr. I-907 22, 23, 26, 28 ir 29 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

19. Reikia tikslinti Projekto pavadinimą – išbraukti žodžius „ir papildymo“ (analogiškai Projekto pavadinimas tikslintinas ir Vyriausybės nutarimo projekte, aiškinamajame rašte).

20. Projekto 1 ir 3 straipsnių pavadinime taip pat išbrauktini žodžiai „ir papildymas“.

21. Projekto 4 straipsnio 1 dalyje, kurioje dėstoma įstatymo 28 straipsnio 3 dalis, reikia tikslinti nurodomo įstatymo pavadinimą – vietoj žodžių darbo apmokėjimo turi būti nurodoma darbo užmokesčio (kaip lydintysis teikiamas projektas, kuriuo siūloma vadinti įstatymą Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymas).

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo Nr.I-464 13, 22, 26 ir 45 straipsnių pakeitimo projekto:

22. Neaišku kodėl įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 9 punkte (Projekto 2 straipsnis) siūloma atsisakyti nuorodos „neviršydamas darbo užmokesčiui nustatytą lėšų“, o analogiška nuostata paliekama įstatymo 45 straipsnio 2 dalies 7 punkte (Projekto 4 straipsnis). Siūlome įvertinti tai sistemiškumo aspektu.

Dėl Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 22 ir 148 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto:

23. Atkreipiame dėmesį, kad Projektą reikia papildyti - reikia keisti ir įstatymo 148 straipsnio 6 dalį (dėl nuorodos į *Valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymą*).

Dėl Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 31 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto:

24. Atsižvelgiant į tai, kad VTĮ projekto 18 straipsnyje (lyginant su šiuo metu galiojančio VTĮ nuostatomis) nustatomi visiškai nauji tarnybinės veiklos vertinimo rezultatai (*viršija lūkesčius, atitinka lūkesčius, iš dalies atitinka lūkesčius, neatitinka lūkesčių*), siūlome įvertinti, ar dėl Projekto 2 straipsnio 2 dalyje siūlomo Vietos savivaldos įstatymo 31 straipsnio 10 dalies keitimo neturi būti formuluojamos atitinkamos pereinamojo laikotarpio taisyklės dėl atitinkamų nuostatų taikymo (arba atitinkamai tikslinama 31 straipsnio 10 dalies redakcija).

Analogiškas pastebėjimas taikomas ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 pakeitimo įstatymo Nr.XIV-1268 pakeitimo įstatymo projektui.

Dėl Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio įstatymo projekto:

25. Projekte yra teisinio reguliavimo spraga (žr. 3 straipsnį) - nėra pasisakyta, koks bazinis dydis bus taikomas 2024 metams - iki bus peržiūrėtas 2023 metų bazinis dydis. Būtina papildyti Projektą.

26. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 1 straipsnyje nurodyta, kad šis įstatymas nustato „<...> taip pat įstatymų pagrindais sudarytų komisijų (grupių, tarybų, Teisėjų garbės teismo, darbo arbitražo, Lietuvos mokslo tarybos valdybos ir ekspertų komitetų), finansuojamų iš valstybės ir savivaldybių biudžetų (toliau kartu – komisijos), pirmininkų, pirmininkų pavaduotojų ir narių (toliau – komisijų nariai) atlygį už darbą“. Atkreipiame dėmesį, kad su šia formuluote turi būti derinamas Projekto 2 straipsnis ir 4 straipsnio 4 dalis (dėl nuorodos į įstatymų pagrindais sudarytų komisijų narių atlygius), įvertinant tai, kad įvesta santrumpa galioja tik tame įstatyme, kuriame ji įvesta.

27. Projekto 4 straipsnio 3 dalis (kurioje nurodoma kad įstaigų vadovų - valstybės tarnautojų pareiginėms algoms apskaičiuoti šio įstatymo nuostatos taikomos nuo naujos kadencijos pradžios) nederina su VTĮ projekto nuostatomis - žr. 2 straipsnio (Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 18, 19 dalis.

28. Atkreipiame dėmesį į sisteminę daugeliui lydinčiųjų įstatymų projektų aktualią problemą, t. y., pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio įvardijimo problema: projektuose labai nevienodai duodamos nuorodos į bazinį dydį (vienur nurodomas ilgas pavadinimas, nurodant ir subjektus, kuriems jis taikomas; kitur – tik nuoroda pareiginės algos (atlyginimo) bazinis dydį. Siūlome įvertinti šį aspektą ir patikslinti (suvienodinti nuorodų vartojimą projektuose).

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymo Nr.VIII-1904 pakeitimo įstatymo projekto:

29. Reikia iš esmės tikslinti Projekto 3 straipsnio 2 dalį – neaišku, kas yra *teritorinių skyrių pavaduotojai? teritorinių skyrių nariai?* Atkreipiame dėmesį, kad Projekte lieka nereguluota kaip nustatomas 2 straipsnyje nurodytų komisijų, tarybų ir kt. (kurie neturi teritorinių skyrių) pirmininkų pavaduotojų, narių darbo užmokestis.

30. Mūsų nuomone, Projekto 2 straipsnio 3 dalyje suformuluota taisyklė visiems atvejams netiks, nes iš esmės keičiamas įstatymas „skyla“ į du atskirus įstatymus, ir ne visur nuorodai į *Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymą* tiks keitimas į Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymą (kai kuriuose teisės

aktuose minėta nuoroda kur turės būti keičiama į Lietuvos Respublikos politikų darbo užmokesčio įstatymą).

Dėl Lietuvos Respublikos valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projekto:

31. Projekto 2 straipsnyje yra vardijami valstybės politikai. Atkreipiame dėmesį, kad šis straipsnis nepilnai dera su VTĮ projekto 2 straipsnio 11 dalimi (žr. pvz., Projekto 2 straipsnio 2 punktą- nurodomi Lietuvos Respublikos Seimo pareigūnai, kurie nėra nurodyti VTĮ). Mūsų nuomone, siekiant išvengti teisinio reguliavimo nesuderinamumo, jie turėtų būti vadinami Seimo nariais (plačiąją prasme), ir būtų galima iš viso išvengti jų apibendrinto pavadinimo vartojimo Projekte ir jo priede; esant poreikiui, Projekte turėtų būti išvardijami atitinkamas pareigas užimantys Seimo nariai, toliau įvedant atitinkamą santrumpą (atkreiptinas dėmesys, kad pagal teisės technikos taisykles, Projekte įvesta santrumpa negalėtų priedui).

32. Nėra pridėtas paskutinis projekto puslapis.

Dėl Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo Nr. VIII-730 2, 7, 8, 9, 11, 13, 14 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 8¹ straipsniu įstatymo projekto:

33. Projekto 6 straipsniu keičiamo įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje reikia patikslinti nurodomo įstatymo pavadinimą (kaip lydintysis teikiamas projektas, kuriuo siūloma vadinti įstatymą Lietuvos Respublikos valstybės pareigūnų darbo užmokesčio įstatymas).

34. Turi būti tikslinama Projekto 9 straipsnio dalių numeracija.

Dėl Vyriausybės nutarimo projekto:

35. Projekto 1 punkte ne visi nurodomų įstatymų pavadinimai sutampa su pateiktais įstatymų projektų pavadinimais. Būtina patikslinti. Atitinkama pastaba ir dėl aiškinamojo rašto.

36. Atsižvelgiant į tai, kad kartu su VTĮ projektu Seimui teikiami ne tik vien įstatymų projektai, bet ir Seimo statuto pakeitimo projektas, Vyriausybės nutarimo 2 punkte vietoj žodžių „įstatymų projektus“ įrašytini žodžiai „teisės aktų projektus“ (derinant ir su Vyriausybės nutarimo pavadinimu).

Dėl susijusių aspektų:

Atkreipiame dėmesį, kad lieka aktualios Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2022-07-25 darbo tvarka Vidaus reikalų ministerijai teiktos sisteminio pobūdžio bei atitikties Konstitucinio Teismo doktrinai pastabos.

Teisės grupės vadovas

Rimvydas Pilibaitis

Daiva Gubistienė, tel. +37052098736; +37065842740, el. p. daiva.gubistiene@lrv.lt